صحیفه (۱) (سال دوم) شمارهٔ (۳۰)

قیمت سالیانه
دار السلطنهٔ کابل ۷
روپیه کابلی
در اطراف داخلهٔ مملکت
۱۱ روپیهٔ کابلی
در خارج مملکت
۱۳ روپیهٔ کابلی
(به هر هفته یکبار)
(نشر میشود)
قیمت یک نسخهٔ آن
در کابل ۸ پیسه میباشد
(اوراق که درج نشود)
(اعاده نمیشود)

امان افغان

۱۳۳۷ ع

(سرمحرر)
(پاینده محمد)
(فرحت)
اداره خانه
امان افغان کابل
(همه امورات تحریریه)
(به اداره خانه)
(بنام مدیر)
(فرستاده میشود)

(دورهٔ امن و امان پاینده باد)
(فرحت افغانستان پاینده باد)

تاریخ شمسی ۱۳ حوت ۱۳۰۰ شمسی مطابق ۱ رجب المرجب ۱۳۴۰ قمری
تاریخ انگریزی ٤ مارچ ۱۹۲۲ عیسوی

(ورود عرفان نمود)

روز دوشنبه ۱۰ برج دلو سنه ۱۳۰۰ همقلم فصاحت رقم آقای حاجی میرزا عبدالمحمد خان (مؤدب السلطان) مدیر جریده مقدسه (چهره نما) وارد دار السلطنه کابل گردیده در (۲٦) دلو به تقبل آستان همایونی نائل آمدند. چنانچه، مکتوب ارسالی شان حاوی بهمین مدعاست و در مطاوی آن، خامه صداقت نگارشان به تحریر سطر چندی حقیقت اِنشا نـ که از نظر قارئین با تمکین ما در مقامش گذارش خواهد یافت —

موضوع آمدن شان به مملکت افغان جز بشرفیابی حضور معارف ظهور (اعلیحضرت غازی) و تقدیم تاریخ بزرگ افغانستان بحضور همایونی (که در عرصه ده سال خامهٔ حقیقت بیان شان به تحریر آن پرداخته است) نیست —

(امان افغان) این خدمت بزرگ آن همزبان حقائق بیان خود را که نسبت بملت نجیب افغان نموده اند به کمال صمیمیت وامتنان تقدیر می نماید و موفقیت شان را بانجام این مطلب سترك ازدر گاه بی نیاز خواستگار می آید —

مکتوب

همعصر محترم مدیر گرامی روز نامه نامی (امان افغان) ! ! !

شکر خدا که پس از سالها آمال مقدسه بزیارت خاك پاك افغانستان واستان بوسی اعلیحضرت شهریار معارف پرور نائل آمدم چنانچه دو روز قبل بحضور مراحم وفورشاهانه تشرف حاصل کردم وقریب دوساعت وپانزده دقیقه باستدارك محضر آفتاب منظر فائض گردیدم و این مختصر را محض ایفای وظیفه وجدانی بعرض برادران عزیز خود ملت نجیبه افغانستان میرسانم ـ

گمان تا کنون چندین پادشاه دیده و مشروحات کثیره از مراتب کیاست وسیاست آنان شنیده ، بیرون از مبالغه و مداهنه که در پیشگاه مقدس همایونی پس تا پسند و روبه بنده نیز بنا بسلك بیست ساله نبوده است . ملت افغانستان بباید بدین عطیه الهیه وموهبت ربانیه که ذات متجمع الصفات اعلیحضرت امیر امان الله خان غازی پادشاه محبوب خود بوده شبانه روز بدرگاه حضرت پرور دگار شکر گذار باشند ودر تعقیب فرائض پنج گانه عاجزانه ازخدای یگانه امتدادعمر وصحت وسلامتی این پادشاه محبوب رعیت پرورملت خواه را بخواهند .

شرح افکار معالی بار اعلیحضرت اقدس در باره ترقیات مقتضیه ملت و مملکت افغانستان برین مختصر نگنجد ، کوتی باانکه مراحل عمر مبارکش به چهل نرسیده مانندرجال تاریخی عالم واشخاص معمر وملوك باسیاست دقائر ترقیات و تدنیات ملل موجوده ومنقرضه عالم را خوانده پس باید زر کان مملکت یکدل ویك زبان ، قلباً وقالباً با افکار حکیمانه اعلیحضرتش متحد و متفق باشند تابانك زمانی دولت افغان همدوش دول معظمه وملت افغانستان هم پایه ملل متمدنه گردد و ملت افغانستان نیزبنابه تفسیر جامع آیه وافی هدایه (یا ایها الذین امنوا اطیعوا الله واطیعو الرسول واولو الامر منکم) و حدیث شریف نبوی صلعم که میفرماید (من اطاعنی فقد اطاع الله ومن عصانی فقد عصی الله ومن یطع الامیرفقد اطاعنی ومن یعص الامیر فقد عصانی) عمل نمایند ـ تفسیر آیه شریفه وحدیث نبویه بسیار روشن واز کثرت وضوح لازم بتوضیح نیست که خدا و رسول خدا (صلعم) درباره اطاعت پادشاه تاچه درجه تاکید گفته اند چنانچه گفته اند

چه فرمان یزدان چه فرمان شاه

شکر خدابنا بقاعده الناس علی دین ملوکهم) رجال بی همال ووزرای بی مثال دولت افغان نیز همه ترقیخواه و بافکار پادشاه اسلام پناه خود در خدمت بخاك پاك وهموطنان خود متفق بوده اند ـ از خدای قادر قاهر متعال مسئلت می نمایم که همواره وجود فائض الجود خسروانه بتائیدات الهی مؤید باشند تادولت وملت ومملکت افغانستان مانند دولت وملت و مملکت ژاپون که در سایه اهتمامات امپرا طور عظیم الشان او بمقامات عالیه ارتقا یافتند به ترقیات متعالیه برسند وروزبروز اتحاد واتفاق دول وملل اسلامیه افزوده گردد تاعظمت و شوکت دیرینه عالم اسلامیه باز عودت نماید فقط کابل ۲۸ دلو ۱۳۰۰ ش الحاج میرزا عبدالمحمد ایرانی مدیر چهره نما

(سفارت فوق العاده دولت متبوعه ما به لندن

حسب اراده سنیه اعلیحضرت همایونی جناب عالیقدر صداقت و درایت مآب آقای عبد الهادی خان (مستشار ثانی وزارت جلیله خارجیه) وزیرمختار وفوق العادهٔ دولت سنیه متبوعه مان افغانستان بدربار شاهی لندن مامور گشته باهیئت محترم خود بتاریخ (۱۵) ماه دلو ازمرکز دارالسلطنه کابل بسواری موتر حرکت فرمای منزل مقصود شده بمورخه هفدهم ماه مذکور بسرحد افغانی سمت مشرقی مع الخیر وارد شدند مراسم پذیرائی شان بسرحد (بقرار اطلاع واصله) که از طرف حکومت بهیه برطانیا بعمل آورده شد قرار ذیل است :ـ

(۱) یك نفر برگدجنرال ودیگر افسران زیاد که تقریباً بدوازده نفر میرسیدبایك بلوك عسکری که حاوی بر (۱۵۰) نفر میشد باموزیکه شان ودیگرایجنت وپولتیکل خیبر مع نفری خود حاضر شده لوازمات سلامی وتعظیمات را بقرار قاعده وپانزده فیر توپ تادیه نموده اند ـ

(۲) چای وبسکت وکیك وشیرنی درسرحد تناول فرموده برای مهمانداری هیئت سفارت علیه افغانیه یك نفر کپتان انگریزی مع یك نفر مسلمان (عبدالله نام) بمعاونت آن ، از طرف حکومت بهیه برطانیا مامور بوده اند ـ

(۳) پولتیکل خیبر همراه خود سفیر مختار صاحب ممدوح درموتریکه آمده بود نشسته عازم پشاور شدند ـ

(٤) باقی نفری معیت جناب جلالتمآب عالیقدر سفیر مختار صاحب موصوف نیز درموترها سوار ومرحله پیمای پشاور گردیدند ـ

(امان افغان) توفیق خدمات عالیه جناب فقاهت مآب میر صاحب ممدوح را خصوص نسبت بعقاد مملکت افغان و عموم به عالم اسلام از خداوند کار ساز مسئلت می نماید —

نظامنامهٔ تشکیلات اساسیهٔ افغانستان

مابعد از شمارهٔ ۲۹

چهارم — بموقع ورود یکی از هیئت های صحیهٔ سیار که داخل علاقه داری وی میشود . در استفادهٔ مریض ها و بیمار ها ازان جد و جهد بسیار نمودن .

پنجم — در اصلاح خراب های جزوی راه های مهلکه تا کی که در بین قریه ها میباشد . کوشش ورزیدن .

ششم — در ترمیم و تعمیر مساجد، و خراب اشدن شان توجه نمودن .

هفتم — بر حسن محافظهٔ هر نوع مبانیٔ که از طرف دولت تعمیر شده باشند، دقت، و برای تعمیر و ترمیم جای های مرمت طلب آن اجرای پیمایش نموده، لزوم تعمیر آنرا بدائرهٔ حکومتی عرضه داشتن .

هشتم — مکتب هائی را که در داخل علاقهٔ او هستند دائماً تفتیش ، و بر حسن ایفای وظیفهٔ معلمین آن علم آوری نمودن.

نهم — بموقع ظهور حریق، سیلاب و آتش زدگی جنگل و خرمن و آفات سائره تدابیر لازمهٔ انسداد به اتخاذ نمودن .

دهم — در حفظ و وقایهٔ جنگلهای طبیعی از تلف شدن، و برای بسر رسانیدن جنگلهای نو ، اهالی را تشویق دادن .

یازدهم — تحصیلدار هائی را که برای تحصیل اموال سرکاری بداخل علاقهٔ وی می آیند معاونت نمودن و در تحصیل محاصل سرکاری بدرجهٔ کوشش نمودن که بر ذمهٔ هیچ کس از رعایای داخلهٔ علاقهٔ وی از حق سرکار چیزی باقی نماند . و علاوه بران اوضاع و حرکات تحصیلدار هارا نیز در تحت دقت و مراقبت گرفتن ، تا هیچ تحصیلداری از اهالی خارج دائرهٔ نظامات اضافه ستانی نماید و از هیچ کس بنام خوردنی و پوشیدنی و محصلی حبه نگیرد .

قاعدهٔ ۱۷۲ :— علاقه دار برای مجازات نمودن اهل قباحت . از رعایا بموجب صلاح و صوابدید مجلس مشورهٔ خود تنها تا به سه روز نظربندی را صلاحیت دارد محکومینی که از سه روز اضافه باشد ، از حاکم بالادست خود باید اذن و اجازه بخواهد .

علاقه دار به حبس کردن اشخاصیکه در عدم ادای مالیات دولت اصرار کنند اختیار ندارد .

قاعدهٔ ۱۷۳ :— علاقه دار کاتب داشته نمیباشد ، تنها در منطقه علاقه اش یک مفرزه کوتوالی موجود است که منصبدار آن

در تحت امر علاقه دار اجرای مأموریت و ایفای خدمت مینماید .

قاعدهٔ ۱۷٤ :— در هر علاقه یک مجلس علاقه موجود میباشد مجلس علاقه در تحت ریاست علاقه دار از سه عضو دیگر که از معتبرین اهالی علاقه ، قریه ها باشند برای یکسال از طرف اهالی قریه ها و قبایل انتخاب میشود .

انتخاب اعضای (مجلس مشورهٔ علاقه داری) مطابق بفصل مخصوص انتخابات که در خاتمه است اجرا گردد .

٦ — قریه ها و قبایل کوچی

قاعدهٔ ۱۷٥ :— اداره های قریه ها و ، قبایل کوچی ، محول است برؤسای ایشان ، در مخصوص در نظامنامهٔ مخصوص ادارهٔ ولایات قواعد قطعیه و مفصله موجود است باقی دارد

حوادث خارجیه

عالم اسلام

(مناسبات پوسته ایران با روس)

طهران ۸ — فروری حکومت ایران بلحاظ قائم نمودن مناسبات محصول و داک و تیلفون و تلغراف و غیره ذرائع اطلاع رسانی بهمراه روس فیصله فرستادن یک وفد را نموده و امید است که وفد مذکور عنقریب عازم آنصوب شود

(نصرت)

(جواب مکتوب مهاتما گاندهی)

(از جانب وایسرای هند)

در شمارهٔ گذشته مضمون رقیمهٔ مهاتما گاندهی که برای هزا کسلانسی وایسرای هند فرستاده بود البته از ملاحظهٔ قارئین کرام گذارش یافته اکنون جوابیکه نسبت بآن از طرف حکومت هند رسیده اینکه :—

مستر گاندهی بتاریخ چهارم فروری (۱٥ دلو) که اعلان نشر نموده است و دران تهیهٔ نافرمانی احکام را جائز قرار داده است اکثر مضامینش دارای غلطهای فوق العاده میباشد بلکه بعضی ازان آن چنان مسائل مهمه هستند که حکومت بدون از نشر اعلان تردیدیه اش چارهٔ نمیدارد از همه اول حکومت هند تردید آن فقره را مصرا میکنند که بذریعهٔ آن از حامیان قطع تعلق خواستگار اجرای نامشابعت قوانین و احکام ملکی نسبت به آزاد شدن مطبعه ها مجلس ها تعلق ها شده است حکومت هند عطف توجه را بانطرف میخواهد کند که بروضام نافرمانی قوانین بتاریخ چهارم نومبر بقسم آخری منظور

شده بود واعلاهای قانون امتناع مجالس مفویانه وقانون رمیم ضابطه فوجداری بعد ازان تاریخ نشر شده این کار روانی بان مقصد اجرا شده بود که حامیان مهاتما کاندهی ارتکاب قانون شکنی را کردند واین اعلانها بحالت مجبوری از طرف حکومت هند نشرشد که بالکل مطابق قانون بوده برای محافظت امن پسندان مناسبت دارد —

از وقتیکه قطع تعلق نسبت بحکومت شروع کردیده پیوسته خواهش حکومت این بوده که درملک امن وسکون قائم بماند سال کذشته خیلی جساعیات نسبت بپیدا نمودن اختلال دربین سپاهیان لطامی اجرا کردیده درضمن قطع مناسبات اینچنین خرابیها دربین مردم هویدا شده بود که باعث نقصان جانها ومالها کردید لیکن از همه اضافه تر نقائصیکه وارد شد درواقعهٔ بمبئی بود چند نجاه وسه آدم کشته وچهار صد نفر مجروح شدند — همانا حکومت مجبور شد که تدابیر سخت را بعمل بیاورد باوجود آن قانون مجالس باغیانه صرف درچند جای محدود مانده شد ازان کذشته در اکثر مواضع اینچنین حالات مخالفانه ظاهر کردید که حکومت مجبور به اجرای تدابیر انسدادی کردید چنانچه ذکر آن در اکثر اعلانات مندرج است

هرچند ارادهٔ مصمم حکومت اینست که عزت قانون وامن برقرارمانده حفاظت امن پسندان باوفای امصار کرده شود واین خیال راهم این سبب حکومت اجرامیدارد که هیچکس کفته نتواند که حکومت کارستانهای منتقمانه اجرا میدارد بهمان مقصد بسیار محبوسین رها وچندین مرتکبین از جرائم معاف ولسبت به قیدی های سیاست خیلی مراعات روا داشته شد درین صورت بیان مهاتما کاندهی که نسبت بتشدد حکومت بود بالکل بی اساس میباشد بلکه اعتراض او که نظر بصرف نظر نمودن آن پالتیکه بود که وایسرای هند دروقت وعده دادن اینکه شوکت علی ومحمدعلی رها میشوند بجاست

آری روزیکه وایسرای هند درباب راوندتیبل کنفرانس (مجلس شورای ملی) مباحثه میکرد کفته بود که برای مهاتما کاندهی لازمست که تحریکات مخالفانه را نسبت به قطع مناسبات بالکل مسدود نماید (بدون اجرای آن) هنوز خواستکار می شود که تمام مراعات را باید حکومت بدهد یعنی از اجرای قانون ترمیم ضابطهٔ فوجداری وقانون مجالس مفویانه دست بکشد ونیز هرشخصیکه ازروی آن محبوس شده است باید رها شود ازان کذشته وقتیکه تحریکات بیوفائی نسبت بحکومت انکلیسی

به مردم فوجی داده میشد برای انسداد آن مردم فوجی را اطمینان داده نشد که در حامیان قطع مناسبات آتش تحریک قطع تعلقات نسبت بدولت اطفا کردیده بلکه مهاتما کاندهی اینرا هم میکفت که برای نیاری ناتابعت نمودن قوانین ملکی تقری زیادی بهرقی میشد — بسیار خواهشات فوق معلوم میکردد که آرزو ومقصد مهاتما کاندهی این بود که مجلس شوری باین غرض انعقاد باید یافت که چیزی که او بکوید همان اجرا شود مکر آن بکجا؟ چراکه مطالبات مهاتما کاندی از روی اعلان منتشره اش ازمطالبات مقرر کردهٔ کیته کانکرس بسیار بلند واضافه است

پس اکنون دانشمندان وسیاسیون هندوستان غور نمایند که آیا در اعلان نسبت به تقریر وایسرای هند که در کلکته ایراد نموده بود جوابی موجود است؟ وآیا مطالبات مهاتما کاندهی آنچنان هست که حکومت زیر بحث آورده بتواند؟ فی الحقیقت اکنون این مسئله درپیش نیست که آیا این پروغرام مترقیه پولتیکه منظور شود ویا آن بلکه صورت معامله اینچنین شده است که ازیک سو ناراضی ونتائج مهلک آن موجود است واز دیکر طرف آن اصول موجود می کردد که اساس حکومت مهذبه فهمیده می شود ونسبت به نافرمانی قوانین ملکی دارای نتائج خیلی دهشت میباشد بهمین واسطه برای حکومت ضرور می افتد که ازروی تشدد وسختی کارکر کردد —

حکومت یقین می تواند کرد که بغرض قائم داشتن امن ورفاه هرکاریکه حکومت بکنند تمام امن پسندان ووفاداران ملک معظم طرفدار خواهند بود فقط

(جواب ازطرف مهاتما کاندهی)

اعلان منتشره مورخه ششم فروری را که نسبت بجواب من بود بدقت مطالعه نمودم ابتدا اینچنین جواب نامه را ازطرف وایسرای هند نداشتم چراکه هزاکسلانسی دراعلان خود خیلی بیانات نادرست را درج نموده اند مثلاً اجرای ناتابعت قوانین ملکی را ازسمت روش جابرانه حکومت قیاس نفرمودند بلکه میکویند که تارکان موالات بتاریخ چهارم نومبر تصفیه کردند که ازان تاریخ آغاز ناتابعت قوانین ملکی کرده شود پس ای زمامداران عظمای سلطنت هند اکر مضمون دقیقهٔ فرستادگی من قدری غور نمایند صاف ظاهر میکردد که من کفته بودم که بعد ازواقعات ناکوار بمبئی التوای قانون شکنی جارحانه برای چند مدت غیرمحدوده کرده شد مکر پالتیکه جابرانه حکومت همه را مجبور بقانون شکنی ساخت یعنی اکرابن

پالیسی اجرا نمیشد قانون شکنی تاانوقت ملتوی میماند که کل هندیان اصول امنیت را بخوبی میدانستند البته معلوم همه خواهد بود که بعد از واقعه مورخه هفدهم درانتظام جامعه رضاکاران هنداصلاحات زیادی کرده میشد چنانچه یک مساعده صورت اجرارا اختیار نموده بود که از روی آن امتناع مظاهره ها می کردیدمگر ازوقوع حادثه بمبی وباز ازهرتال کامله کلکته حکومت خیلی موثر شد من اینرا میتوانم کفت که جبر وتشدد حکومت قبلاً هم بودمگرازنفاذ قانون فوجداری ترمیم شده وقانون مجالس باغیانه جبریکه برملت عائد کردید بالکل بی نظیر بود وباز که مستر دایس لاجپت رای مولانا ابوالکلام آزاد وموتی لعل نهرومحبوس شدند مهدم را خیلی موثرساخته باین امر مجبور شان ساخت که قانون شکنی بکنند واکر انرا نکنند بهتاکرا (مقاومت مجهول) قانع شوند ازدلائل فوق ظاهر میشود که قانون شکستاندن حق بجانب کفته میشود البته التوای آن درانوقت میتواند شد که حکومت ازاجرای پالتیکه جابرانه خود دست بکشدودر تحریکات ترک موالات مداخلت نکنند و نیز اخبارات تارکان موالات را زیرفشار نیاورد هرکاه حکومت انکار ازاجرای پالتیکه جابرانه

خود نماید من بجرئت تقدیم چندواقعات را میتوانم کرد که ناقابل تردید میباشد مثلا (۱) درمقام اتالی حسب الحکم حکومت فیرها کرده شد وتوهین یک نعش بطرزوحشیانه اجرا کردید (۲) هرکار وحشیانه را که بهره داران حکومت اجرا کردند همه منظور حکومت کردید (۳) درمقام داکه ملازمان سرکاری یک جلسه را منتشر ساخته اشخاص بیکناه را بندیده بجیل خانه بردند (٤) درعلی کرهه نیز همچنین روش جابرانه بهمراه رضاکاران اتفا نموده شد (۵) کمیته مفتشه داکتر کوکل چند ظاهر میکند که درلاهور حمله‌های حکومتی بالکل بیجابود (٦) در مقام جالندهربا رضا کاران روش خلاف انسانیت اجرا کردید (۷) دردره دون یک نوجوان کشته ومجلس بالجبر منتشر کرده شد(۸) دفاترکانگرس وخلافت بالجبر تلاش شدند این عملیات جابرانه مشتی ازخروار بود که بیان نمودم والا آنقدر تشدد وجبر حکومت بسیارند که ازطاقت بیان خیلی دور وهمان جبرهائیکه درپنجاب وجلیانواله باغ ازطرف حکومت برملت بیکناه کرده شده بود بمقابل تشددات بیرحمانه موجوده حکومت ظلم وستم نی بلکه راحت وفرحت کفته میشوند چرا که دران اجرای پالتیکه های فریبانه نمیشد ودرین میشود، برایم معلوم نیست که آیا با محبوسین

کراچی چه کونه روشات وحشیانه اجرا می کردوچه چه تکالیف است که برقیدیان بنارس روا داشته میشود البته کناه این بیکناهان صرف همینقدر بود که ایشان قائم نمودن عزت ووقار نوامیس ملت را می خواستندچون مطلب وآرزوی محبوسین و وطن پرستان برحق است وحق همیشه غالب میباشد لهذاحکومت بداند که نزول اینچنین مصائب روح وطن پرستی وحسیات ملت دوستی اوشان را پامال کرده نمیتواند ونخواهد توانست کرد۔ ازلحاظیکه بعضی قوانین جیلخانه حکومت خلاف قاعده میباشد لازم خلاف ورزی را دارند مثلاً حکومت چه حق دارد که دستهای محبوسین را ازبندش باز نموده برایشان اجرای سلام بالجبررا فعلاً بکنندویاینکه قیدیان را برهنه مقابل خود ایستاده کرده برای شان بکوبد که نعره های (حکومت بک است) را بلند کنند پس درین صورت های جبر ومظالم حکومت هرکس که یک جذبه مذهبی دارد نمیتواند اجرای اینچنین کارات را بکند هرکاه تصدیق خبروقوع اینچنین معاملات خلاف انسانیت را حکومت میخواهد باید یک کمیشن غیر جانبدار را مقرر نماید که تفتیش حقه نماید تامعلوم سلطنت کردد که مظالم فوق همه بالواقعه اجرا شده ومی‌شود .

درباب اینکه حکومت اظهار (باادخالی درتحریکات ترک موالات) می کند لازم است که اعلان وایسرای هندبضور خوانده شود تاکه معلوم زمامداران سلطنت کردد که حکومت اقرار نموده بود که در تحریکات ترک موالات هیچ مداخلت نمی شود هر کارستانها را که حکومت خلاف قواعد میداند آن وقت رفع خواهندشد که حکومت از اجرای قوانین جابرانه خود دست بکشد مکر داخل شدن رضا کاران درخدمات مثبتهٔ وطن و قائم شدن مجالس هیچ وقت معطل شده نمی تواند چراکه این اجراآات خلاف قانون کفته نمی‌شوند در باب رهائی محبوسین هر وقت مطالبه شده است و اکنون هم در خواست می شود ۔ و اکراین سخن مرا (کمبار ها کفته ام و باز هم میکویم که ملازمت ملکی و فوجی حکومت بالکل حرام است و باید که محبان وطن شامل آن نشوند) حکومت بپی بداند پس من میکویم که این بغاوت همیشه جاری باشد چیزی را که من در مکتوب خود خواستکار شده بودم آن مطالبات بالکل کمزور بودند چرا که احوال هندوستان را کامل برامن نمیدانم لاکن درین صورت می خواهم که با حکومت صلح بشود وبرای پیداکردن تجاویز حسب منشاء در هندوستان کوشش کرده شود بعده قانون شکنی جارحانه تا

آنوقت اجرا کرده خواهد شد تا که گورنمنت مطالبات عامه را تسلیم نماید.

گورنمنت اینرا غلط فهمیده که من تمام لیدران را بر ضد حکومت خیشانده خواهان تیاریهای قانون شکنی میباشم نی نی در سطور اخیره مکتوب فرستادگی خود برای هز اکسلانس وایسرای هند صاف صاف گفته بودم که نقائص موجوده عامه بذریعهٔ لیدران هند رفع میشود و تا آن وقت اجرای قانون شکنی نمی شود تا که مملکت هند بالکل مستعد نشود و حکومت خواهشات قوم را الاجرا کنند، بازو یسرای هند میفرمایند که بمقابل ملت هندوستان دو راه قابل اجرا میباشند یا اینکه بمعاونت حکومت نسبت به قیام امن وراحت کوشش بکنند ویا اینکه به قوت دادن غدر نارکان موالات همدوش شوند لکن من می گویم در بنوقت بحضورشان دو چیز موجود است یا اینکه اشتداد خلاف قانون وخلاف انسانیت گورمنت را قبول کنند ویا اینکه قانون شکنی جارحانه را بامصائب آن بقبولند - بخیال ناقصم هیچ یك اشخاص خود دار از توهمات تهدیدات نترسیده خاموش نخواهند نشست خصوص در صورتیکه مظالم کثیره بر اشخاص بیگناه وارد آید ومال واسباب شان تاراج شود ودر پردهٔ قانون هم تمام بی رونقی های عالم اجرا کرده «اسرت»

(شورش تجور)

یك پیغام واصلهٔ تجور « یکی از علاقجات هند » مظهر است که در علاقه موصوف اینچنین احتجاج ومخالفت در بین مردم وحکمران آنجا واقع گردید که دپتی میجستریت وسوپرنتندنت پولیس از ضربه های شدید مجروح شدند علاوه بران چند پولیسان محافظ که بغرض تدافع اجرای عملیات می کردند نیز زخمی شدند چون دپتی میجستریت مذکور واقعه را دگرگون یافت مجبور بحکم نمودن فیر برای سپاهیان شد همانا از فیر نمودن ، سه نفر مقتول و هشت نفر مجروح گردیدند -

«وکیل»

(در اطراف سیاسی هند)

خبر لندن مورخه ۷ فروری « ۱۹ دلو » مشعر است که مستر لاید جارج در اثناء تقریر خود در دارالعوام کنایه بطرف آن در خواست نمود. که نسبت به مقرر نمودن تاریخ معین درباب تذکار مسئله سیاسیه هند اشاره رفته بود وبحوالهٔ آن بیان کرد که اگر درباب آدرس کدام ترمیمی پیش شود البته حکومت نسبت بآن به بسیار آمادگی تیار خواهد بود - درباب مسائل هندوستان مستر چیمبرلین اظهار داشت که باید روز ترمیم به یوم سه شنبه آینده مشخص شود

باز جنرال پیج کرافت بیان نمود که باید در آنوقت تنها برین مسئله غور کرده نشود که آیا سودای مصر وهندوستان مفید است یانه؛ بلکه نسبت بتهذیب وتمدن فکر شود که فریضه شان چه خواهد بود - برای قائم داشتن تسلط هندوستان هرقدر که مائل به غور کردن می شوم همانقدر اشکالات بمقابل من در میخورند چرا که خطرات هندوستان بسیار مهم وزیاده معلوم میشود مثلیکه گاه گاه در راه مسائل سیاسیه آیرلند برای مان اشکالات پیش میشد بنابران هرقدر زودی که مابین حکومت ومستر گاندهی خاتمه انعقاد کنفرانس ها بشود همانقدر احتمال قائم شدن آرامی درقیاس میرود　(جرائد انگریزی هندی)

(معاهده چین و جاپان)

از واشنگتن « دارالصدارامریکا » خبر رسیده که تعهد نامه چین وجاپان بامضای وکیلان هردو دول متنوعه رسید

(مسائل مشرق قریبه)

پیرس — اطلاعات دور اخیر پیرس اضافه ترمیمی را افزائش آرزوها است نسبت به حل مسائل مشرق قریبه ، چنانچه از بیان نیم رسمی معلوم میشود که در باب مسئله آبنای اسفورس برای مجلس بین المللی حق حکمیرداری حاصل خواهد شد یعنی به عوض کمیشن مقرره ، مجلس موصوفه حکمیرداری خواهد نمود - در میدان سیاست توقعات فائقه اظهار میشود که تصفیه مسائل مشرق قریبه اینقسم حل میگردد که از روی آن نسبت به تحفظ تهریس ، سمرنا و اقوام کوچك هردو دولت ترکی ویونان مطمئن شده میتوانند «باونیر»

(سیاحت وزیر انقره)

از ذرائع موثوقه معلوم میگردد که یوسف کمال « وزیر خارجیهٔ قوم پرستان ترك » بمعیت ناظم سیاسیات بغرض تبادلهٔ خیالات بهمراه دول متحده ، عنقریب عازم لندن پیرس ، روما خواهد شد

(بیداری مسلمانان سرویا)

در اخبار رایة الاسلام «مطبعهٔ سرویا» نگارش یافته که مسلمانان آنجا به شرکت شیوخ ، نوجوانان ، مدرین ، اشخاص صائب الرأی در شهر (اسکپ) یك مجلس مهمهٔ عظیمه انعقاد داده بدین غرض نمودند که نسبت به ترقیات مادی و ادبی حکومت غور و خوض نمایند - تجویز اهمیتکه در آنجا پیش ومنظور شد همین بود که نسبت به درست نمودن احوالات اجتماعی و سیاسی محض اصول خود شان را مد نظر داشته برغیر اعتماد ننمایند - اکثر اهالی مجلس تائید تجویز

فوق را بنا بان سبب کردند که حکومت سرویا نسبت برعایای مسلمان خود پرداختی نکرده حقوق شان را مد نظر نمیداشت.

کانگرس

فرنگستان

(روانه شدن لارد ایلن بائی از مصر)

خبر مورخهٔ ۴ فروری (۱۵ دلو)

از قاهره دارالسلطنهٔ مصر مظهر است که کمشنر اعلای انگریزی متعینهٔ مصر امروز از مصر بطرف لندن راون شد ـ نسبت به وداع آن مجالس وداعیه در اکثر جاها به موجودگی وزراء عظام سابق مصر قائم گردید ـ بالای سر موترسواری لارد مذکور تا اسکندریه جهاز هوائی طیران بود ـ در اسکندریه بلحاظ پذیرائی او سه صد نفر از تمامی مملکت حاضر شده بودند

(پاونیر)

لارد کرزن در دیوان خاص لندن بدوران مذاکرهٔ آدرس مصر و هندوستان خاموشی اعلیحضرت شاه انگلستان را دران باب بیان نموده گفت که امید است که از آمدن کمشنر اعلای مصر (لارد ایلن بائی) بعد از تفهیمات کاملهٔ سیاسیه یک نتیجهٔ خوبی ظاهر خواهد شد که برای جانبین تسلی فوق العاده حاصل آید معاملات هند باعث ناراضی زیاد در مملکت گردیده (وکیل)

(کوائف آیرلند)

لندن ۸ فروری ـ سنفین ها (ملت پرستان) آیرلند و مردمان علاقه السترباز حملات تشددانه فوجی خود را آغاز نمودند بنا بران حکومت انگلیسیه برای جرنیل میکریدی حکم حفاظت سرحدات الستر را داده و ضمناً برای مایکل کولنس حکومت برطانیا فهمانیده که ازین کارستانهای سنفین ها آیرلاند می شود معاهده برطانیا و آیرلند در تهلکه بیفتد

گفته می شود که در کنفرانس مشترکه وزراء عظام برطانیه و آیرلاند بعض دران مسائل گفتگو میشد که بواسطهٔ آن شرائط معاهده از قوه بفعل می آمد یعنی ازین معلوم می شود که هنوز حل مسائل متعلقه سرحدات تصفیه نشده بلکه قیاس می رود که نسبت به عجلت آن حکومت خود را مجبور نداشته دران باب بالکل بیطرف خواهد ماند ـ البته اگر در بین دو سلطنت آیرلند قرار دادی باهم طی نشود، می شود که حکومت برتانیه بقرار شرائط تعهدنامه یک کمیشن مقرر کند (دیلی نیوز)

عبدالجبار

در چهاپ خانهٔ حروفی دارالسلطنه کابل

طبع گردید

(سرمحرر پاینده محمد)